

Assens kommune
Rådhus Allé 5
5610 Assens

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Syd
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

9. december 2021

Afgørelse

Vi sender her den afgørelse, som vi oplyste om på vores tilsynsbesøg den 3. december 2021 hos Assens kommune på arbejdsstedet Møllebakken 31, 5560 Aarup. Vi talte med skoleleder Claus Toft Christensen, arbejdsmiljørepræsentant Henriette Nielsen og arbejdsmiljørepræsentant Henrik Andersen.

Sag

20210081118/6

Ansvarlig:
Jeppe Kabell

CVR 29189692

P 1003320852

Side 1/6

Strakspåbud

Virksomheden påbydes at sikre, at alenearbejdet med elever i helhedstilbuddet tilrettelægges således, at risikoen for vold imødegås. Kan faren ikke imødegås må de ansatte ikke arbejde alene.

I skal efterkomme påbuddet **straks**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 16. december 2021** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Begrundelsen for påbuddet tager udgangspunkt i en vurdering af, om og hvordan risikoen for vold, der er relateret til arbejdet, er til stede, og hvordan virksomheden har forsøgt at forebygge problemerne. Med vold menes såvel fysisk som psykisk vold, herunder trusler og krænkende adfærd.

Arbejdstilsynet vurderer, at ansattes arbejdsopgaver med elever i helhedstilbuddet ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at de konstaterede problemer med utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold, der er relateret til arbejdet, kan have indvirkning på de ansattes fysiske eller psykiske sundhed på kort eller lang sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at der i arbejdet med elever i helhedstilbuddet er risiko for fysisk vold ved alenearbejde.

Det bygger vi på følgende:

- Der forekommer alenearbejde med eleverne, både i arbejdet i helhedstilbuddet og i forbindelse med buskørsel, samt som en del af at håndtere udadreagerende elever der udøver vold mod ansatte.
- Der forekommer fra flere gange ugentligt til næsten dagligt episoder af mere end 5 minutters varighed med fysisk vold mod ansatte. Der forekommer voldsomme episoder med fysisk vold, herunder slag mod tinding og ansigt, spark, kast med store, hårde genstande såsom stole mod ansatte. Nogle episoder har mere end 30 minutters varighed, hvor ansatte kontinuerligt udsættes for vold.
- Arbejdsulykken den [REDACTED] 2021, hvor der forekommer slag, spark, kast med stole og andre genstande samt fremsættelse af voldsomme trusler. Under ulykken, der består af adskillige voldshandlinger, er skadelidte flere gange alene med eleven.

Vi har desuden lagt vægt på, at den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko for fysisk og psykisk vold ved alenearbejde ikke er forebygget tilstrækkeligt.

Det bygger vi på følgende:

- Der arbejdes ikke med systematiske og løbende voldsrisikovurderinger af elever.
- Der er ikke taget stilling til alenearbejdet med elever, der er i risiko for at begå vold mod ansatte, herunder er der ikke udstykket retningslinjer for hvordan ansatte skal vurdere voldsrisikoen og dermed ikke for hvornår, der ikke må forekomme alenearbejde.
- Der er en stor underregistrering af episoder med fysisk og psykisk vold. Uden et reelt overblik over omfanget af vold, kan virksomheden ikke analysere hændelser og risiko, og iværksætte relevante forebyggende tiltag, der effektivt kan forebygge risikoen for vold, herunder ved alenearbejde.
- Ansatte har ved episoder med vold brug for, at andre kollegaer kan støtte og overtage, hvilket ikke kan lade sig gøre, hvis ansatte arbejder alene.
- Der sker ikke en systematisk vurdering af risikoen for vold i forbindelse med kørsel af elever efter skoletid, når der har været voldsomme episoder i skoletiden samme dag.
- Der foreligger ikke en plan for, hvordan der sikres hurtig og effektiv hjælp i forbindelse med alenearbejdet ved buskørsel.

Arbejdstilsynet vurderer endvidere, at der er risiko for en ulykke som følge af trafikuheld, hvis der opstår vold mod den ansatte under kørslen.

Arbejdstilsynet vurderer derfor samlet, at ansatte ved alenearbejde med elever i helhedstilbuddet udsættes for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko.

Utilstrækkelig forebyggelse af risiko for arbejdsrelateret vold øger de ansattes risiko for at blive udsat for arbejdsrelateret vold. Udsættelse for vold kan forøge de ansattes risiko for at udvikle belastningsrelaterede sygdomme som angst, depression og i nogle tilfælde posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også at få fysiske helbredsskader.

Sagens oplysninger

Aarupskolen

Ledelsen oplyser, at Aarupskolen er en folkeskole med ca. 500 elever. Skolen ledes af skoleleder Claus Toft Christensen.

Afdelingen

Ledelsen oplyser, at Aarupskolen står for at drive et helhedstilbud for 12-13 elever. I helhedstilbuddet er der 7 fastansatte.

Grundlag for påbuddet

Besøg:

- Besøg på virksomheden den 3. december 2021. Arbejdstilsynets besøg på virksomheden var udløst af en alvorlig arbejdsulykke med EASY-nr: 11889534.

Samtaler:

- Indledende og afsluttende møde med skolens arbejdsmiljøgruppe. Ved møderne deltog skoleleder Claus Toft Christensen, arbejdsmiljørepræsentant Henriette Nielsen og arbejdsmiljørepræsentant Henrik Andersen.
- Samtale med skadelidte + kollega, begge ansat i skolens helhedstilbud.
- Samtale med skoleleder Claus Toft Christensen.

Skriftlige materialer:

- Virksomhedens ulykkesanmeldelse til Arbejdstilsynet.
- Hændelsesbeskrivelse fra episoder med vold mod ansatte i helhedstilbuddet fra de forudgående 3 mdr.

Forekomst af risikoen for vold i arbejdet

Ansatte oplyser, at de flere gange ugentligt til næsten dagligt oplever episoder med fysisk vold, af en varighed på mere end 5 minutter. Eksempler der nævnes er slag, spark, bid, spyt, kast med genstande, fx stole, perleplader, blyanter og andet forhåndenværende. Derudover oplyser de ansatte, at der er mange mindre episoder med fysisk vold af kort varighed, fx slag/dask o.l. De ansatte oplyser ligeledes, at der i forbindelse med episoderne med fysisk vold forekommer psykisk vold.

Ved en arbejdsulykke den [REDACTED] 2021 er den skadelidte ansatte, i følge skadesanmeldelsen og de ansattes oplysninger, af flere omgange alene med en elev, der sparker, spytter samt fremsætter fysiske trusler samt trusler på de ansattes liv. Eleven kaster med stole, legoklodser og perler efter de ansatte, og på et tidspunkt bliver skadelidte i ulykken spyttet direkte ind i munden.

Af virksomhedens beskrivelser af episoder i helhedstilbuddet samt de ansattes oplysninger fremgår det, at flere elever udviser en voldsom adfærd, fx kast med stole, hvor ansatte rammes, hårde slag mod ansattes ansigt og tinding. Desuden fremgår det, at ansatte under voldsepisoder trækker sig ud af klasserummet og væk fra kollegaer, mens volden mod den ansatte forsætter.

Af virksomhedens hændelsesbeskrivelse med episoder med vold og ansatte oplysninger fremgår, at ansatte har brug for at en kollega tager over - fx efter en episode, hvor en ansat i 30 minutter kontinuerligt er udsat for slag og spark.

Ledelse og ansatte oplyser, at helhedstilbuddets ansatte står for at transportere eleverne fra hjem til skole om morgenen i skolens 8-personers bus, og fra skole til hjem om eftermiddagen. Der køres med nogle af de elever, som udviser ovenstående adfærd med fysisk og psykisk vold mod de ansatte. Arbejdet med kørsel af elever fra og til hjemmet foregår som alenearbejde.

Virksomhedens forebyggende tiltag

Skolens ledelse oplyser, at der arbejdes med en metodisk faglig tilgang til elever, der kan miste selvkontrollen, hvor man med pædagogiske tiltag arbejder for at minimere risikoen for at eleverne kommer i affekt, og dermed udsætter de ansatte for vold - udgangspunktet er metoden "Low arousal".

Skolens arbejdsmiljørepræsentanter oplyser, at de ansatte i skolen registrerer hændelser med fysisk vold.

De ansatte oplyser, at det kun er et fåtal af episoder med fysisk vold, der bliver registreret. De ansatte oplyser, at det uklart for dem, om deres ledelse får kendskab til registreringerne.

De ansatte oplyser, at der ikke arbejdes med systematiske voldsrisikovurderinger af eleverne, og at der ikke er taget stilling til alenearbejde omkring de pågældende elever.

Ansatte oplyser, at det er en normal strategi, at man tager elever som bliver udadreagerende ud af klassen og ud på gangen, hvor man håndterer eleven alene. Man kan også tage de udadreagerende elever med ud på en gåtur, hvor man er alene og ikke har kontakt til kollegaer.

Ved arbejdsulykken den [REDACTED] 2021 går den ansatte alene med den skadevoldende elev tilbage til helhedstilbuddets lokaler, imens resten af klassen har idræt. Det er tilfældigt, at en kollega befinder sig i helhedstilbuddets lokaler og er til stede under resten af ulykken, idet kollegaen egentlig var på vej til forberedelse et andet sted på skolen.

Ansatte oplyser, og det fremgår af virksomhedens hændelsesbeskrivelser, at man ofte har brug for at støtte fra kollegaer under episoder med vold, eller at en anden kollega overtager eleven. I en episode er en ansat sammen med en elev i 30 minutter, hvor den ansatte undervejs udsættes for slag og spark. Herefter overtager en anden kollega håndteringen af eleven.

Ansatte oplyser, at der ikke er planlagt efter, at ansatte altid skal være indenfor visuel eller auditiv kontakt til andre ansatte, hverken når der er risiko for vold eller under episoder med vold mod ansatte, ligesom at busarbejdet altid er alenearbejde.

Ansatte oplyser, at man på personalemøder efter behov drøfter placeringen af eleverne i skolens bus.

Ansatte oplyser at der ikke foreligger en plan for, hvordan de ansatte kan få hurtig og effektiv hjælp, når de står alene med elever under buskørsel, hvis der skulle opstå episoder med vold.

Ansatte oplyser, at der har været dage, hvor de ansatte har vurderet at elever ikke har kunnet køre med i bussen, hvorfor de er blevet på skolen, og først blevet kørt hjem alene efter de øvrige elever er blevet kørt hjem, eller at de er blevet hentet af forældre. Ansatte oplyser, at der ikke systematisk foretages en vurdering, og nævner voldsom hændelse fra [REDACTED] 2021, som er beskrevet i virksomhedens interne registrering. Denne dag blev eleven efter skoletid kørt hjem i bus efter skoletid på trods af den voldsomme hændelse i skoletiden.

Anvendte regler

- § 38 stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 29, i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

For at efterkomme påbuddet kan I fx:

- Implementere voldsrisikovurderinger og -profiler på elever, og i forbindelse med dette fastlægge retningslinjer for alenearbejde. Hvis en elevs adfærd ikke effektivt kan forudsiges med en risikovurdering, kan I sikre, at alenearbejde aldrig forekommer med denne elev.
- Planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet, således at ansatte ved risiko for vold i arbejdet er inden for auditiv eller visuel kontakt til andre ansatte, og har mulighed for at få hurtig og effektiv hjælp.

Arbejdstilsynet kan henvise til:

- At-vejledning D.43-4 om Vold
<https://at.dk/regler/at-vejledninger/vold-d-4-3/>
- Hæftet "Risikovurdering - et bidrag til voldsforebyggelse"
<https://voldsomudtryksform.dk/publications/risikovurdering-et-bidrag-til-voldsforebyggelse/>

I kan klage over påbuddet

I kan klage over påbuddet til Arbejdsmiljøklagenævnet. Hvis I ønsker at klage, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. Klage over et strakspåbud har ikke opsættende virkning. Det betyder, at I skal rette jer efter påbuddet, selvom I klager. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som så behandler jeres klage.

Eventuelle konsekvenser af påbuddet

Arbejdstilsynet vil nu vurdere, om der er grundlag for at melde virksomheden til politiet eller give den en bøde. Det er fast praksis, når virksomheden har fået et strakspåbud af denne art.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejdsmiljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

Side 6/6

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Jeppe Kabell
Tilsynsførende